

מתחברים לתורה ויהדות

שלום לעם

לנוער ישראל

לראי את הנשאה

1077

פרשת אחרי מות-קדושים ח' באייר תשפ"ג 29 באפריל 2023

"לֹא תִשָּׂא אֶת אֲחִיךָ בְּלִבְּךָ..."

גם אם קשה לך
לאהוב, אל תשנא!

(עפ"י רבי ברוך מגורליץ)

דיבורים
טובים
מבית 'שלום לעם'

להקדשת העלון חייגו: 02-5022881

העלון מוקדש לכבוד חתן בר המצווה יוסף בנטטה נ"

דור הראל

מבט אל החיים

...

מעקב חשאי

מייג'ור מייק ספייט התהלך במשרדו כשהוא מהורהר ומוטרד, מבעד לחלון נראה הדגל האמריקאי מתנופף ברוח ומעבר לו גבעות ירוקות מלאות בצמחיה. ברחבת המסדרים עסקו חיילים בפריקת ארגזים ממשאית וגם החיילים במגדלי השמירה נראו רגועים ושלווים. "נראה שהכול מתנהל כאן כשורה חוץ מארתור" סיכם לעצמו. סימני שאלה רבים עלו במוחו לאחרונה בקשר לארתור שהיה ממצטייני הגדוד, הבחור נעדר יותר מידי מן המחנה והדבר הדליק 'נורה אדומה' במוחו של מייק.

מחנה הצבא היה ממוקם בסמוך לעיירה וייטנאמית שלווה. החיילים היו מתפלחים לפעמים מהמחנה ועורכים קניות בעיירה או שותים משהו. אומנם ההוראות היו, שאין לצאת מן המחנה בשום אופן. אבל מייק העדיף להעלים עין. הדבר גרם לשקט ורגיעה לשני הצדדים ולמייק זה היה חשוב ביותר. אבל 'ארתור' היה בשבילו תעלומה! הוא נעדר יותר מידי פעמים ומייק החליט לברר את העניין בשקט, אבל בצורה יסודית.

הסכם השלום בין ארה"ב ווייטנאם היה כבר עובדה מוגמרת ותפקיד הכוח הצבאי שעדיין נותר במדינה היה לשמור על השקט עד שיתייצב הממשל. אומנם המחתרת הווייטנאמית חיבלה לפעמים בכוחות האמריקאים, אך באופן כללי זרמו חיי המחנה וחיי התושבים הסמוכים בשלווה.

למחרת בערב הייתה למייק תמונה ברורה יותר. כבר כמה שבועות שארתור נעדר מן המחנה כמעט בכל ערב, לשואלים הסביר שהוא יוצא לריצה, או קונה משהו בעיר. אבל מפקדו האישי סיפר שארתור נראה לאחרונה מכונס בעצמו, או לחוץ ממשהו.

"הדבר הזה מחשיד ביותר" הרהר מייק. "חייבים לבדוק את העניין!"

למחרת בערב היה מייק לבוש בבגדים מקומיים ולראשו חבש כובע קש רחב שוליים, ובידו אחז מקל הליכה גדול. הוא היה נראה כווייטנאמי טיפוס. הוא תפס עמדה מרוחקת מחוץ למחנה המשקיפה לעבר שער המחנה והמתין בסבלנות, הוא קיווה שבחשכת הלילה צבע עורו הבהיר לא יסגיר אותו..

קרוב לשש בערב נצפה ארתור פותח את שער המחנה, מנפנף לשומר לשלום ויוצא החוצה. ארתור צעד בשביל המוליך לכיוון העיר ואילו מייק החל לצעוד אחריו תוך כדי שהוא שומר על מרחק סביר. ארתור צעד במהירות תוך שהוא מסתכל מידי פעם לצדדים. החנויות בעיירה עדיין היו פתוחות, וכולים מקומיים עוד הציעו את מרכולתם. ארתור נעצר ליד אחד הבתים ברחוב הראשי ושרק שריקה. דקות ספורות לאחר מכן נפתח חלון מעליו וחבילה חומה נזרקה לעברו. ארתור התרחק משם והמשיך לעבר אחד הרחובות הצדדים. מייק שמר על מרחק והתקדם אחריו, מרגע לרגע הפכה הסביבה ליותר ויותר מוזנחת ומלוכלכת, הבתים היו ישנים מאוד, חלקם היו ללא חלונות. "אין שום הסבר מדוע ארתור מסתובב במקום שכזה" סיכם מייק לעצמו, "אולי בכל זאת ידה של המחתרת קשור לעניין, או שהובטח לו סכום כסף גדול בעבור מסירת פרטים על המחנה הצבאי."

בקרבת אחד הבתים נעצר ארתור הביט לצדדים הוא נקש מספר נקישות על דלת העץ, וכשלא נענה נקש בשנית ואז נפתחה הדלת והוא נבלע בתוך הבית. מייק עמד בריחוק מקום ושפשף את ידיו הקרות במרץ הוא סגר היטב את צווארון חולצתו והמתין. זה היה לילה מואר ומייק ניסה להבחין בפרטים שאולי יסבירו לו על המתרחש בפנים. לאחר כשעה נפתחה הדלת וארתור נראה עומד בפתח, החולצה שלו הייתה מונחת עליו ברישול, הוא היה נראה סמוק ומזוע, הופעה שכלל לא התאימה לחייל מצוחצח שכמותו, סגר את הדלת ונעלם בזריזות במעלה הרחוב הישן.

מייק חכך בדעתו מה עליו לעשות, האם עליו לערב את גורמי המודיעין של הצבא או אולי את המפקדה הראשית. לפתע בנחישות הוא ניגש לבית ודפק על הדלת. ידו השנייה הייתה מונחת על אקדחו. אבל לא נשמע שום קול בתגובה. מייק נקש בשנית ואז נשמע קול גרירת כיסא וצעדים נשמעו. הדלת נפתחה ובפתח נראה עומד וייטנאמי זקן וכפוף. מייק התבלבל לרגע, אך מיד התעשת ושאל באנגלית: "אפשר להיכנס?" הזקן הנהן בראשו וסימן למייק להיכנס. לעיניו נגלה בית פשוט. מספר כיסאות ושולחן עמדו בחדר, באזור המטבח נראו מספר כלים ושיירי ארוחה. מייק התיישב הביט אל הזקן ושאל: "החייל שהיה כאן - מה הוא רוצה ממך?" פניו של הזקן אורו למשמע השאלה. "ארתור!" לחש הזקן בעיניים מאירות: "זה לא חייל זה מלאך!" מלמל באנגלית רצוצה. "בלעדיו מי יודע מה היה מצבי היום".

הוא המשיך לדבר באנגלית רצוצה ומייק הקשיב בתשומת לב: "לפני כמה שבועות הוא ראה אותי עומד ברחוב הראשי ואוסף תרומות. הוא שם לב שאני בקושי עומד על הרגליים. הוא ניגש אלי ושאל האם אסכים שהוא יקנה לי משהו לאכול. הסכמתי והוא קנה, אחר כך הוא ביקש שאראה לו היכן אני גר. מאז הוא כאן כמעט כל יום, הוא דאג לי לשולחן ושמיכה ואוכל, רק היום הוא הביא לי מעיל חם לחורף". אמר הזקן ונאנח: "אילו היו עוד חיילים כמוהו לא היו מלחמות בעולם" מייק הקשיב בהשתאות לדברי הזקן, סומק עלה על פניו כשניזכר אלו חשדות עלו בו בקשר לארתור. "בקיצור החייל הזה מצטיין לא רק במחנה אלא הוא גם אדם רגיש ואכפתי מאין כמוהו" הרהר מייק כשהבין שהוא טעה ובגדול. מייק הציג עצמו בפני הזקן ונפרד ממנו בלבביות תוך הבטחה שכל עוד הם מוצבים בגזרה הם ימשיכו לסייע לו בכל מה שהם יכולים...

*

אנחנו רגילים לחשוב על הזולת בצורה שלילית וביקורתית ומיד לשפוט אותו ואת מעשיו לשלילה. אולם חכמינו מלמדים אותנו לדון כל אדם לכף זכות, ובכך להרגיל את עצמנו לחפש את הטוב שבכל אדם, ולאפשר לעצמנו לגלות שמאחורי כל מעשה, גם אם הוא נראה חשוד ואפילו שלילי יכול להסתתר משהו שלא ראינו ולא ידענו.

לפעמים איפוק והבלגה,
יכולים להציל לנו את החיים.
(מתוך מדור 'סיפור צעיר')

סיפור לשבת

...

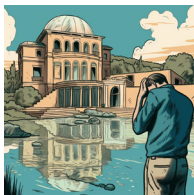
רגע של חולשה

שוקי רץ במעלה המדרגות כשהוא מתנשף ואוחז את צלעותיו בידו הימנית. "עלי להגיע למשרד ולהמשיך בטלפונים" חשב לעצמו. "יש לי שמונה שעות ואני חייב להצליח!". הוא הגיע לקומה השלישית, פתח את דלת המשרד ושעט לעבר שולחן העבודה. על צג המחשב הייתה פתוחה רשימה של כל האנשים שהביעו עניין באחוזה רחבת הידיים שניסה למכור, רשימה ארוכה שרובה ככולה הייתה שמות של אנשים שדיברו איתו טלפונית ונעלמו כלעומת שבאו וגם כמה בודדים שהגיעו לראות במו עיניהם במה מדובר ונעלמו אף הם.

פרנק, בעל האחוזה המיליונר ובן-דודו של שוקי, אמר לו לפני חודש כי בשל קרבנות המשפחתית הוא נותן לשוקי קדימות בתיווך עסקה למכירת האחוזה הענקית, עסקה שתכניס לכיסו של שוקי כמאה אלף שקלים, אך אם לא יצליח לעשות זאת עד לתאריך נקוב בשעה 16:00 בדיוק – הוא יפנה אל כל המתווכים באזור ויציע להם למצוא קונה לאחוזה ולהרוויח את הסכום המכובד.

ושוקי ידע כי לא יקבל ממנו אפילו דקה אחת נוספת, וכעת זה היה הסיכוי האחרון שלו, הוא לא רצה להפסיד אף רגע בניסיון לדבר אל לבם של הלקוחות הפוטנציאליים ולשכנע אותם לבצע את הקנייה, גם אם הסיכוי לכך נראה אפסי עד בלתי אפשרי.

בשעה 13:15 שוקי הניח את ראשו על שולחן העבודה ופלט אנחה מתוסכלת. אלא שבדיוק באותו הרגע צלצל הטלפון. הוא התכוון לענות ולהגיד שכרגע

אין לו זמן, אבל מהר מאד גילה שמצפה לו הפתעה. "שלום שוקי", אמר קול ענייני מהצד השני "זה ריק ג'פטיין, עוזרו האישי של שבתאי קלמנוביץ'. נפגשנו לפני כשבועיים והראית לי את האחוזה למכירה שאתה מטפל בה..." שוקי זכר היטב את ריק, אדם נמרץ וחד עין ששם לב לפרטים. המפגש הסתיים בהבטחה כי ביומיים

הקרובים הוא יתקשר ויודיע האם שבתאי קלמנוביץ', מעוניין להתקדם ולבחון את המקום בעצמו. מאז שוקי לא שמע ממנו דבר...

"אני זוכר אותך היטב", אמר שוקי בנימוס, "ומאז לא התקשרת אז שיערתי שירדתם מהעניין ולכן לא רציתי להטרידכם ולהתקשר בעצמי". הוא כמוכן לא הוסיף כי ממילא במהלך השעה הקרובה היה מתקשר במסגרת ניסיונותיו הנואשים למכור את האחוזה לפני השעה היעודה. "האמת היא", המשיך ריק בדבריו, "כי האדון קלמנוביץ' ישב שבעה על אמו ולכן זנחנו את עניין האחוזה. כעת חזרנו לדבר על ענייני הנדל"ן והוא מעוניין להגיע לראות את המקום, אפילו היום". שוקי כמעט ופלט צרחה של אושר והפתעה אך התאפק ושאל, בטון אגבי ככל שרק הצליח: "אפשר שזה יהיה בשעתיים הקרובות? פשוט לאחר מכן אהיה עסוק ובהמשך השבוע יהיה מאתגר יותר עבורי להתפנות לכך".

"האדון קלמנוביץ' יוכל להיפגש איתך בכניסה לאחוזה בשעה 15:30", אמר העוזר, "אני אמנם לא אגיע אך יגיע איתו עוזר אחר בשם יורם. סיפרתי לו על המקום והוא יידע לומר לך מה הדברים שחשוב לאדון לראות במו עיניו לפני שיחתום על העסקה".

בשעה 15:20 שוקי עוד היה תקוע בפקק המזדחל בכניסה לשכונה. "מדוע דווקא היום יש עבודות בכביש!?", רטן לעצמו, "ולמה לא טורחים ליידע על כך מראש את התושבים!?". הוא צפר לנהגים שלפניו, אם כי ידע שאין להם דרך להזדרז, זה בעיקר עזר לו לפרוק מעט מהלחץ שבו היה נתון. "רק שלא יתחלף לאדום", מלמל לעצמו כשהטור התקרב אל הרמזור, "שלא יתחלף בדיוק כשיגיע תורי...". זה לא עזר וכשמכוניתו כבר החלה לעבור את פס

הרמזור המסומן על הכביש - האור התחלף ושוקי לחץ בכל כוחו על דוושת הבלם. האוטו נעצר בחריקה ורעש התנגשות נשמע מחלקו האחורי. לקח לשוקי שתי שניות כדי להבין כי המכונית שהייתה מאחוריו התנגשה בו בגלל עצירתו הפתאומית.

זה כבר היה עבורו יותר מדי. הוא יצא החוצה בכעס, טרק את דלת מכוניתו וצעד לכיוון נהג הרכב שמאחוריו. הנהג יצא והחל לומר מילות התנצלות. "הייתי בטוח שאתה עובר את הרמזור, לא ראיתי שאתה עוצר ו..."

"לא ראית, אה?!", קטע שוקי את דבריו בצעקה רמה, "לא ראית! באמת משמח אותי לשמוע שזה היה בטעות! למה אתה לא שם לב איך אתה נוהג?! מי בכלל נתן לך רישיון?!". "אני ממש מצטער", ניסה הנהג לומר, "סליחה, אני בטוח שהביטוח ישלם לך את הכול!".

הנהג הפוגע חיכה מעט על מנת לתת לשוקי להסדיר את נשימתו, הוציא דף ועט ואמר - "הנה, אני רושם לך את שמי ואת פרטיי האישיים על מנת שתמסור אותם לחברת הביטוח". שוקי הציץ בפתק. "יורם, אה?!", מלמל שוקי וניסה להיזכר מתי לאחרונה שמע את השם הזה. "יורם", נשמעה קריאה מתוך הרכב הפוגע, "אל תתעכב בשיחה עם האיש הזה. כמו שראינו, הוא לא אחד שניתן לדבר איתו ולנהל איתו משא ומתן, יש אנשים כאלה וחבל לבזבז עליהם זמן. תן לו את פרטינו וניסע. גם ככה אנחנו מאחרים!". שוקי הסתכל לכיוון ממנו בא הקול ולחרדתו ראה את שבתאי קלמנוביץ', המיליונר הנודע, יושב במושב האחורי ונועץ בו מבט כעוס ומלא בבוז. שוקי הבין מיד כי העסקה שעליה חלם כל כך, כבר לא תצא לפועל רק בגלל ההתנהגות התוקפנית שלו...

*

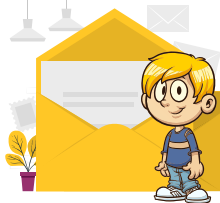
בפרשתנו נאמר: "הוכח תוכיח את עמיתך". כלומר, יש לנו מצווה להוכיח את הזולת ולהראות לו היכן טעה כדי שיכול לתקן. אבל בפסוק הסמוך נאמר: "ולא תישא עליו חטא". אנחנו לא אמורים להיות בתפקיד של מוכיח, במיוחד אם זה פוגע בשני ומשפיל אותו חלילה, מכיוון שחובתנו היא לעשות זאת בענווה ובזהירות, אחרת אנחנו גורמים יותר נזק מאשר תועלת.

סיפור צעיר

עצמת השתיקה

...

איתמר מאיר

השם שלי יונתן אביבי ואני מתגורר באחד מהישובים באזור המרכז. אני רוצה לספר לכם היום, ספור על אבא שלי שלמד אותנו ששווה לשתק ולא להגיב גם כשנראה לך שאיתה מפסיד.

אבא שלי עובד בבנק והוא קבל לאחרונה קדום במשרה ואליו נלוה גם רכב חשמלי חדש ומנקה עינים. התלהבנו מאוד מהרכב החדש ושמרנו על הרכב מפל משמר, שלא יזקק ושלילה אף אחד מהילדים הקטנים לא יעבר עם האופנים וישרט חלילה את הרכב החדש.

בבנק שלנו, התגורר בקומה האחרונה אדם מסכן ששמו היה 'עורך דין מקפח' אמנם הוא תמיד היה מתלונן שכלם מציקים לו, אבל שם המשפחה שלו היה באמת מקפח. והתאר 'עורך דין' נשאר לו עוד מהמים שבהם עבד כעורך דין מצליח עד שלקה בנפשו בגלל משפר שעבר עליו. האיש היה בודד וגלמוד ללא משפחה. ובאפן קבוע ללא הפסקה, הוא נתפס על אבא שלי והיה מציק לו בכל הזדמנות. לא היתה פעם אחת שהוא לא ראה את אבא שלי במעלית או בכניסה לבנק ואפילו בבית הכנסת ליד כלם ולא היה משחרר איזו הערה

מַעֲלִיבָה. 'אַתָּה שׁוֹנֵא אוֹתִי!' הִיא אוֹמֵר לְאַבָּא שְׁלִי בְּכָל הַיּוֹמִינוֹת.
וְאַבָּא? מַעֲוֹלָם לֹא הִגִּיב לוֹ, תָּמִיד הִתְנַצֵּל בְּפָנָיו וְנָסָה לְפִיֵּס אוֹתוֹ. אֲנַחְנוּ
- הַיְלָדִים הַגְּדוֹלִים בְּבֵית תָּמִיד כְּעֶסְנוּ עָלָיו שֶׁהוּא מַצִּיק וּמְבַזֶּה לְאַבָּא
שְׁלָנוּ, אֲבָל אַבָּא מַעֲוֹלָם לֹא הִרְשָׁה לָנוּ לְהִגִּיב לוֹ. "הוּא אָדָם מְסֻכָּן, לֹא
בָּרִיא בְּנִפְשׁוֹ וּמְמַרְמֵר. עֲזְבוּ אוֹתוֹ!" הִיא אוֹמֵר לָנוּ אַחֲרֵי כָּל 'מִקְלַחַת'
שֶׁהִיא חוֹטֵף מַעֲוֹרָה דִּין מְקַפֵּחַ, כִּן חֲלָפִי לָהֶם כִּמָּה שָׁנִים שִׁבְהֶם סָבְלוּ
מַעֲוֹרָה הַדִּין הַבוֹדֵד וְהַחוּלָה.

בְּאַחַד הַיָּמִים, הִגִּיעוּ לְפֶתַע אֲנָשִׁים בַּעֲלֵי חֲזוֹת מְפֹחִידָה לְבָנָן שְׁלָנוּ
וּבְדִיּוּק בְּפִנְיָסָה הֵם פָּגְשׁוּ בַּעֲוֹרָה הַדִּין מְקַפֵּחַ שֶׁהִחֲלִיף צְבָעִים מְפֹחֵד
לְמִרְאָם. "מִי זֶה עוֹרָה דִּין מְקַפֵּחַ?" שָׁאֲלוּ אוֹתוֹ בְּתַקִּיפּוֹת וְהוּא גִמְגֵּם.
"הוּא לֹא נִמְצָא כָּאֵן, אֲבָל הֵנָּה הָרֶכֶב שְׁלוֹ נִמְצָא פֹה בַּחֲנִיָּה...." אָמַר
וְהִצְפִיעַ לֹא פָחוֹת וְלֹא יוֹתֵר מֵאֲשֹׁר עַל הָרֶכֶב הַחֲדָשׁ שֶׁל אַבָּא שְׁלִי.

"תִּמְסֹר לוֹ שְׁלֹא יִשְׁחַק אֶתֵּנוּ מִשְׁחָקִים, הוּא רָמָה אוֹתָנוּ שֶׁהוּא עוֹרָה
דִּין - הוּא חָתֵם לָנוּ בַּחוֹתֻמַּת שְׁלוֹ וְעַכְשָׁיו הִסְתַּבַּכְנוּ בְּגִלְלוֹ!" אָמְרוּ
הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּכַעַס, הֵם נִגְשׁוּ לָרֶכֶב שֶׁל אַבָּא וְהוֹצִיאוּ אֶת חֲמַתָּם עַל
הָרֶכֶב הַחֲדָשׁ. הֵם נִפְצוּ אֶת הַשְּׂמֻשׁוֹת, עָקְרוּ אֶת הַמִּרְאוֹת וּפְנִצְרוּ אֶת
הַצְּמִיגִים. רַק כְּשֶׁהִגְעֵנוּ הַבֵּיתָה, נוֹדַע לָנוּ מִהִשְׁכָּנִים עַל מָה שֶׁהִתְרַחַשׁ
בְּגִלְלַת עוֹרָה דִּין מְקַפֵּחַ.

כְּלָנוּ רָתַחְנוּ מִזַּעַם, הָיִינוּ בְּטוֹחִים שֶׁהֵנָּה - עַכְשָׁיו אַבָּא יִרְשָׁה לָנוּ לְהִגִּיב
עַל חֲצָפְתּוֹ שֶׁל הַשָּׂכָן אֲבָל סֵרֵב, לְמִירוֹת שִׁידַע שֶׁמְדַבֵּר בְּנֶזֶק שֶׁל אֲלִפֵּי
שָׁקָלִים. "אֲנִי לֹא מִרְשָׁה לָכֶם לְדַבֵּר אִתּוֹ אֶפְלוּ מָלָה אַחַת!" אָמַר בְּתַקְוָה.

הַשָּׁכֵן מִקֶּפֶחַ שְׁהִיָּה מִפֶּחַד וְהָיָה בְּטוּחַ שְׁפָעֶת אֲבָא יוֹצִיא עָלָיו אֶת כָּל
הַפַּעַס שְׁהֶצְטַבֵּר אֲצִלּוֹ בְּמִשְׁךְ שָׁנִים, הִסְתַּגֵּר בְּבֵית בְּמִשְׁךְ כַּמּוֹה יָמִים
וְלֹא יָצָא מֵהַבֵּית עַד שְׁהִיָּה בְּטוּחַ שְׁהֶעֱנִינִים כֶּבֶד נִרְגָּעוּ. אֲבָל לְהַפְתָּעֲתוֹ
אֲבָא לֹא אָמַר לוֹ מָלֵה וְאַפְלוּ בִּירָךְ אוֹתוֹ לְשָׁלוֹם בְּמֵאוֹר פָּנִים כְּאִלּוּ לֹא
קָרָה כָּלוּם.

לְאַחַר מִסְפָּר שְׁבוּעוֹת, נִשְׁמָעוּ דְּפִיקוֹת חֲזָקוֹת בְּדִלְת הַבֵּית שְׁלָנוּ
בְּאַמְצֵעַ הַלֵּילָה. בְּדִלְת הָיָה עוֹרָךְ דִּין מִקֶּפֶחַ שְׁצַעֲקִי: "אָדוֹן אֲבִיבִי, תֵּצֵאוּ
מֵהַבֵּית! הַחֲדָר שְׁלָכֶם בּוֹעֵר!" כָּלָנוּ קָמְנוּ בְּבִהְלָה וְהִבְחֵנוּ בְּאֵשׁ שְׁבִקְעָה
מִחֲדָר הָעֲבוּדָה שֶׁל אֲבָא שְׁהִיָּה רִיק בְּחֹסְדֵי שָׁמַיִם. כָּלָנוּ יָצֵאוּ בְּבִהְלָה
מֵהַבֵּינֵן, עַד שֶׁמְכַבִּי הָאֵשׁ הִגִּיעוּ לְכַבּוֹת אֶת הַשְׂרָפָה שְׁכַמְעֵט וְכִלְתָּה אֶת
הַבֵּית. כָּלָנוּ הוֹדִינוּ בְּדַמְעוֹת לַשָּׁכֵן מִקֶּפֶחַ שְׁטָרַח לְהַעִיר אוֹתָנוּ, אֲזַי אֲבָא
הַבֵּית בָּנוּ וְאָמַר: "תֵּאָרוּ לְעֶצְמְכֶם שְׁהִיָּתֶם רַבִּים אִתּוֹ, מָה הָיָה קוֹרָה
אֲזַי? אוּלֵי הוּא הָיָה רוֹאֶה אֶת הָאֵשׁ וְאוֹמֵר לְעֶצְמוֹ 'הֵם רַבּוּ אִתִּי - אֲזַי
אֲנִי יִתְעַלֵּם מִהָאֵשׁ' אֵתֶם רוֹאִים שְׁשֻׁוּהָ לְשִׁתָּק וְלֹא לְהִגִּיב בְּשׁוּם מִחִיר
שְׁבַעוּלִים'?"

הָאֲמֹת שְׁהִשְׁעוּר הָיָה לִמֵּד אוֹתָנוּ עַל בְּשָׂרָנוּ, עַד כַּמּוֹה חֲשׁוּבָה הַשְׁתִּיקָה.
גַּם כְּשֶׁאֲתָה בְּטוּחַ שְׁפָגְעוּ בָּךְ בַּצּוּרָה הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר, כִּי הַשְׁתִּיקָה יְכוּלָה
לְפַעֲמִים לְהַצִּיל לָנוּ אֶת הַחַיִּים.

בית המדרש

...

תעלומת הפלאפל

שאלה מס' 741

הפלאפל של יעקב היה ידוע בכל רחבי העיר בטעמו המשובח וההזמנות היו זורמות בשפע בכל שעות היום. באחד הימים קיבל פלאפל יעקב הזמנה של מאה מנות פלאפל לשיבה הסמוכה. הוא הזמין מאה פיתות מהמאפייה והכין מאה מנות פלאפל, ארז אותם בארגז מסודר ושלח אותו לשיבה עם שלית. אחרי כמה שעות הגיע אליו ראש השיבה ואמר: "תראה יעקב, יש לי מאה בחורים בישיבה. אבל היו שלושה בחורים שלא קיבלו מנה פלאפל, האם יתכן שהיו רק 97 מנות?"

"יכול להיות, אני לא ספרתי את המנות. את הפיתות שהמאפייה הביאה לי אני הכנתי, יכול להיות שהם טעו..." אמר יעקב, אלא שהמכנה המשותף בין כולם היה שאף אחד לא טרח לספור כמה פיתות באמת היו בקרטון. לא בעל המאפייה שסמך על העובד שלו, לא יעקב בעל הפלאפל ולא ראש השיבה ברגע שהגיעו המנות, מכיוון שיתכן שכמה תלמידים לקחו שתי מנות לעצמם. מה דעתכם, מי חייב לשלם ומה עושים במקרה שכזה?

מעיינים בספרים ולומדים לפסוק הלכה או משפט: שולחן ערוך 'חושן משפט' סימן ע"ה סעיפים י' - י"א והאם זה דומה לדין: 'איני יודע אם נתחייבתי, או איני יודע אם פרעתי'.

תשובה לשאלה "טעות בהפרשים" (שאלה מס' 740)

תקציר השאלה השבועית: שרה הייתה רגילה לעשות קניות מהסופר בצורה מקוונת ולקבל את המוצרים במשלוח עד הבית. באחד הימים, היא קיבלה

טלפון מהסופר והודיעו לה שבהזמנה האחרונה שמו לה בשר מספר חמש במקום בשר מספר שתיים וביקשו ממנה להוסיף את ההפרש של שעמד על שלוש מאות שקלים. אבל שרה טענה: "למה אני צריכה לשלם את ההפרש על הטעויות שלכם?" מה דעתכם, האם היא צריכה לשלם את ההפרש?

תשובה בקצרה: גברת שרה פטורה מלשלם את ההפרש של עלות הבשר, רק במידה ובאמת סוג הבשר ששמו לה בהזמנה גרם לה להנאה גדולה יותר שאז היא צריכה לשלם את ההפרש.

תשובה בהרחבה: ישנו נידון בהלכה לגבי אדם שרצה לקנות מוצר שהוא הטוב ביותר בשוק וקיבל מוצר פחות טוב ממה שהזמין, במקרה כזה הקונה יכול לבטל את הקנייה מכיוון שנגרם לו הפסד מכך שקיבל מוצר פחות טוב ממה שרצה מלכתחילה. וגם לגבי מקרה שבו הקונה רצה סחורה סוג ב' וקיבל מוצר הרבה יותר יקר ואיכותי בטעות, המוכר יכול לבטל את הרכישה בדיוק מאותה סיבה. (שולחן ערוך 'חושן משפט' סימן רל"ג סעיף א')

מה הנידון בסיפור שלנו?

כיוון ששרה קיבלה בשר מסוג יקר יותר ממה שהזמינה, היא תמיד יכולה לטעון שזה לא הבשר שרצתה מלכתחילה ולכן לא נוכל לחייב אותה בתשלום על ההפרש. אבל יחד עם זאת, היא עדיין נהנתה מכך שקיבלה בשר הרבה יותר טוב ואיכותי מהסוג שהזמינה מראש. את המקור לכך, מצאנו בפסק הלכה שניתן לגבי יתומים ששחטו פרה שהייתה ברשות אביהם ואכלו את בשרה, עד שלבסוף התברר שהפרה לא הייתה של אביהם אלא הוא השאיל אותה ממישהו אחר. הדין שנפסק במעשה הזה להלכה היה שעל היתומים לשלם כפי שנהנו מבשר הפרה. ולכן ניתן לדמות זאת למקרה שלנו, בכך שאם גברת שרה אכן נהנתה מכך שאכלה בשר מספר חמש שהוא טוב יותר מבשר מספר שתיים, היא תשלם לפי ההערכה שלה כמה היה שווה לה להוסיף כסף עבור בשר מספר חמש, אבל אם היא מסתפקת בבשר מספר שתיים והבשר שקיבלה לא הוסיף לה שום הנאה מיוחדת היא לא צריכה להוסיף כלום.

תובנות מהחיים

כוח המיקוד

קרני השמש מאירות ומחממות, אך בדרך כלל אינן שורפות.

לעומת זאת, אם ניקח זכוכית מגדלת בשעה שהשמש יוקדת ונכוון את הקרן המשתקפת מהזכוכית לעבר חומר דליק כלשהו, לא יחלפו דקות ארוכות ונבחין בעשן שמתחיל לעלות עד לשריפה של ממש.

כבר במאה החמישית לפנה"ס השתמשו ביוון העתיקה בשיטה דומה כדי להבעיר אש בעזרת זכוכית קמורה.

והסיבה? מפני שצורתה הקמורה של הזכוכית מאפשרת לקרני השמש הפוגעים בה בצורה ישירה להישבר ולהתלכד לנקודה אחת. ומיקוד קרני השמש יוצר חום רב המאפשר הצתה.

בדורנו הטכנולוגי אנחנו סובלים

מאוד מזהה שהקדמונים כינו בסם "פיזור הנפס". הרזנות והמחשבות שלנו מפורזים להחן כיוונים. אנחנו מוצפים בגירויים במשך רוב שעות היממה, וקשה לנו להתמקד במשהו אחד לאורך זמן. זה שמביא להרבה מאוד תסכול וחוויה של חוסר הצלחה.

אם אנחנו באמת רוצים להצליח בכל תחום, עלינו ללמוד למקד את כל המחשבות והרזנות שלנו למקום אחד. המיקוד הזה יוצר כוח אדיר שאפשר לחולל בעזרתו גדולות ונצורות

כל צבעי הקשת

אחת התופעות המרהיבות בחורף היא ללא ספק הקשת בענן. קרני האור הלבנות המגיעות מהשמש בזווית מסוימת נשברות כאשר הן נתקלות בטיפות הגשם, והאור מתפצל לשבעה אורכי גל שונים

המרכיבים את קשת הצבעים.

מה שאומר שכל הצבעים קיימים
כבר בקרני האור במקור. אנחנו
אבל רואים אותם רק אחרי השבירה
של הקרניים.

* * *

החציאות שלנו היא צבעונית מאוד,
החון שונים, אין ספור תופעות
שונות וחשונות. את חלקן אנחנו
מקטלגים כ"טובים" ואת חלקם
כ"רעים".

אבל האמת היא, שהמקור של

החציאות כולה הוא אחד. כל

התופעות שבעולם אינן אלא ביטוי
לאור האלוקי אשר נראה בחציאות
שלנו באונים שונים וחשונים.

לעתיד לבוא תתקיים נבואת זכריה:

"בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ
אֶחָד". אנחנו נככה להבין ולראות את
האחדות שכל הצבעים.

חזק כמו קורי עכביש

אולי לא ידעתם, אבל קורי עכביש
הם מהחומרים החזקים ביותר
שביצירות בעלי החיים. הקורים

אמנם דקיקים מאוד, וקוטרם
אינו עולה על מיקרונים בודדים
(כעשירית מעובי שיערה), ובכל
זאת העכביש מצליח ליצור
בעזרתם רשת חזקה וגמישה מאוד,
ובעזרתה הוא לוכד חרקים למזון.

קורי עכביש יכולים לעמוד אפילו
בסופת הוריקן. וקור עכביש יהיה
חזק פי כמה מחוט פלדה באותו
הקוטר. המבנה המיוחד שלהם
מאפשר להם לספוג את כוח
ההתנגדות המופעל עליהם ולא
להיקרע.

* * *

אם בחיים, החוסן האמיתי אינו
תלוי בגודל או בחשק. זה לא
עניין של נפח או חסה. ואולי ההפך
הוא הנכון, ככל שאדם חלשה יותר
חמישות ותופס פחות נפח וחקום,
כך העוצמה שלו גדלה.

אנשים שיש בהם חידת ענוה, אולי

נראים חלשים וחסרי יכולת. אבל

דווקא הענוה שלהם הופכת אותם

לבעלי עוצמה אדירה שמאפשרת

להם לספוג ולהכיל יותר.

תמונות מפעילות שלום לעם לנוער ישראל

המצלמה שלנו יצאה לסיור במדרשות הנוער שבאזור ירושלים
וביקרה בסניפי 'שלום לעם' בקטמון ובארמון הנציב,
היה מיוחד!

סניף 'שלום לעם' בארמון הנציב

פועל בימים ב' - ד'
בין השעות 20:00 - 21:30
בבית הכנסת 'ארמון התורה'
רח' שלמה בן יוסף 10 ירושלים.
בואו להצטרף לפעילות!

סניף 'שלום לעם' בקטמון

פועל בימים א' - ג'
בין השעות 20:00 - 22:00
בבית הכנסת 'רינת בית דוד'
רח' יוסי בן יעקב 30 ירושלים.
בואו להצטרף לפעילות!

כל הקהילות
עכשיו בקישור:

רוצים "דיבורים טובים" אצלכם כל יום?

הרשמו לקהילות שלנו במייל:
Ditovim@gmail.com
או סרקו את הברקוד:

דיבורים
טובים
מבית 'שלום לעם'